

CAM MAMUL İŞLEMECİSİ (FİNİSAJ)

TANIM

Çeşitli ebatlarda ve şekillerde üretilmiş cam mamul üzerine çeşitli teknikleri kullanarak gerekli kesme, düzeltme, şekil verme ve dekoratif süsleme işlemini yapan kişidir.

A- GÖREVLER

- İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;
- İş organizasyonu yapar,
- Plakalar halinde gelen camı istenilen ebatlarda elmasla keser,
- Cama çeşitli miktarlarda delik açılması gerekiyorsa makine ile delik açar,
- Cam kenarının inceltilmesini sağlar,
- Çeşitli şekillerde ve kalınlıklarda kanal desenleri yapmak amacıyla camı istenilen ölçülerde işaretleyerek camda otomatik makineler yardımıyla kanal açar,
- Camın dış yüzeyine çeşitli ölçülerde kıvrım vermek için kalıplara yerleştirerek fırınlar,
- Camın kenarlarına yuvarlaklık veya ovallik verir,
- Daha sonra camı temizler, parlatır ve pürüzlerini alır,
- Cama kumlu desen verilmesi için tazyikli kum püskürtme tabancasıyla istenilen renkte cama zımpara kumu püskürterek desen oluşturur,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

Cam mamule ince dekoratif desenler çizme işlemi:

• Gravür işlemi:

Kalemle cam mamul üzerine belirlenmiş deseni çizer ve belirli genişlik ve çaptaki bakır veya taş diski makineye takarak cam eşya üzerine çizilmiş desen çizgilerini taş veya bakır diske değdirerek deseni belirginleştirir.

• Oyma işlemi:

Cam yüzeyini balmumuyla kaplar ve desen çizer. Camı hazırladığı asite veya asit buharına tutar. Balmumuyla kaplı olmayan yüzeyin oyulmasını sağladıktan sonra soğuk ve sıcak suda yıkama işlemini yaparak asit ve balmumunun temizlenmesini sağlar.

• Kum püskürtme işlemi:

Yapışkan bir bandın dış yüzüne yapılacak deseni çizer ve cam eşya üzerine bandı yapıştırır. Desenin çizgilerini bıçakla keserek belirginleştirir. Tazyikli kum püskürtülerek açıkta kalan desenin belirginleştirilmesi sağlanır.

Elle desen oluşturma:

Cam üzerine fırça yardımıyla elle veya örnek desenler çizer, boyar ve renklerin cama kaynaması için fırınlar.

CAM MAMUL İŞLEMECİSİ (FİNİSAJ)

A- GÖREVLER

KULLANILAN ARAÇ
GEREÇ VE EKİPMAN

- Bilgisayarlı otomatik tezgâhlar. Yarı otomatik veya otomatik olmayan tezgâhlar,
- Bileme aparatı, markalama diski (taş-bakır disk) Metal cam kalıpları, kum püskürtme kompresörü,
- Cam pişirme ve soğutma fırınları,
- Kum, su, balmumu, çeşitli renklerde cam boyası, çeşitli kimyasal maddeler (Asit, tiner, vb.),
- Elmas ve diğer kesici aletler,
- Çeşitli inceliklerde fırça, pergel, işaretleme kalemi.

CAM MAMUL İŞLEMECİSİ (FİNİSAJ)

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Cam mamul işlemecisi olmak isteyenlerin:

- Şekilleri ve renkleri algılayan,
- El becerisi olan,
- Göz ve ellerini uyum içinde kullanabilen,
- Yaptığı işe uzun süre dikkatini verebilen ve ayrıntıları algılayabilen,
- Tedbirli ve sabırlı

kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Cam işlemecileri, cam işleme atölyelerinde çalışırlar. Daha çok malzemelerle ve makinelerle ilgilidirler. Cam kesme, parlatma vb. işlemleri ayakta yapılmaktadır. Ancak elle desen yapanlar oturarak çalışmaktadır. Çalışma ortamı sıcak, tozlu, kokulu, gürültülü ve kirlidir. Özellikle kesici aletlerle çalışıldığından dikkatli olmak gereklidir. Kum püskürtülmesi işleminde aşırı kum tozuna maruz kalınmaktadır. Asit, tiner boya, kum gibi maddelerle çalışılmaktadır. Bu maddeler çeşitli akciğer rahatsızlıklarına sebebiyet verebilmektedir. Ancak koruyucu malzeme (filtreli toz maskesi) kullanılmak suretiyle risk minimum seviyeye indirgenmektedir. Akciğer rahatsızlıkları, mesleği kişi için olanaksız kılmaktadır.

CAM MAMUL İŞLEMECİSİ (FİNİSAJ)

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli müracaat olması durumunda tüm mesleki eğitim merkezlerinde “Seramik ve Cam Teknolojisi” alanı “Endüstriyel Cam” dalında verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Çıraklık eğitimine başlayabilmek için,
- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir,
 - Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir,
 - 14 yaşını doldurmuş olmak,
 - Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin ilk 3 yılı kalfalık, son 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9.sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

CAM MAMUL İŞLEMECİSİ (FİNİSAJ)

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Ülkemizde, cam işlemeciliği küçük ve orta büyüklükteki atölye ve işletmelerde yapılır. Özellikle büyük cam işletmelerinde üretilen plaka veya cam eşya olarak gelen ürünün işlenmesi bu atölyelerde gerçekleşmektedir. İşletmeler siparişe göre çalışmaktadırlar. Cam işlemeciliğinde işletmeler bazen bütün işleme tekniğini bir arada bazen de sadece birinin ya da birkaçının yapıldığını görmekteyiz. Özellikle yurt dışından gelen bilgisayarlı ve otomatik makinelerini bilen elemanlar meslekte önemli bir yer tutmaktadır. Aynı şekilde mahalle arasında kurulmuş küçük cam işleme atölyelerinde de bilgisayarlı ve otomatik makineleri bilen elemanlara ihtiyaç duyulabilmektedir. Büyük işletmeler cam işleme işlemlerini terk ederek bu tür atölyelere iş yaptırmaktadır. Genel olarak bu çerçevede bakıldığında meslekte iş bulma imkânı bulunmaktadır. Cam sektöründe, kişilerin küçük atölyeler şeklinde kendi işlerini kurdukları da görülmektedir.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Usta-çırak şeklindeki geleneksel yöntemle meslek öğrenenler işteki pozisyonlarına göre, ücretini haftalık veya parça başına göre (akord sistemi) alabilmektedir. Ayrıca, kimi işyerlerinde ücret aylık olarak da verilebilmektedir.

Çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi ve yeteneği ile çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

Ayrıca çalışanlara gıda yardımı, yol parası gibi bir takım sosyal yardımlar da sunulabilmektedir.

CAM MAMUL İŞLEMECİSİ (FİNİSAJ)

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlar alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Bu sektörde ilerleme ve yükselme imkânı, kişinin yaptığı işte gösterdiği kapasite doğrultusundadır.

Ayrıca, bağımsız işyeri açabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Cam imalatçısı,
- Cam mercek parlatıcısı,
- Seramikçi,
- Çini işlemecisi,
- Altın, gümüş işlemecisi.

CAM MAMUL İŞLEMECİSİ (FİNİSAJ)

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- 3308 Sayılı Kanun,
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği,
- Meslek elemanları,
- Alanla ilgili işyerlerinde yapılan gözlem,
- Mesleki Eğitim Merkezi eğiticileri,
- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü “Türk Meslekler Sözlüğü”,
- Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Cam İşlemeciliği Meslek Dalı Programı- Ankara,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/> ,
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.